

Uchwała Nr XXXVII/270/2017
Rady Gminy Brochów
z dnia 28 grudnia 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2017 r., poz. 1875 z późn. zm.) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2016 r., poz. 487) Rada Gminy Brochów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018 rok, w brzmieniu stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy Brochów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Tomasz Staszewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok zwany dalej „Programem” został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016 poz. 487), oraz o art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.).

Program jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487).
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).
3. Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016- 2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492).
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.).

Przedstawiony poniżej Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach profilaktycznych, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY BROCHÓW

Analizując raport z badań „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież – Młodzież 2016”, sfinansowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, zrealizowane zostało przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej w dniach 22 listopada – 16 grudnia 2016 roku, badanie przeprowadzone na ogólnopolskiej losowej próbie 82 dziennych szkół.

W 2016 roku regularne palenie papierosów deklarowało 21% badanych. Odsetek uczniów, którzy palą tylko w wyjątkowych sytuacjach, wyniósł 20%.

W przeprowadzonym badaniu podobnie jak we wcześniejszych pomiarach, napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, po którą sięgano częściej niż po papierosy czy narkotyki. W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie w 2016 roku: 72% uczniów przynajmniej raz piło piwo, 63% – wódkę i inne mocne alkohole, a 41% – wino. Z najnowszego sondażu wynika, że co najmniej raz w ciągu miesiąca przed badaniem upiło się 44% uczniów.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2018 ROK

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok zwany dalej „Programem” został opracowany w oparciu o art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016 poz. 487), oraz o art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.).

Program jest zgodny z założeniami:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 poz. 487).
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz.1390.).
3. Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016- 2020 (Dz. U. z 2016r. poz. 1492).
4. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.).

Przedstawiony poniżej Program jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych na terenie naszej gminy od kilku lat. Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Realizowanie tych działań wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach profilaktycznych, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW NA TERENIE GMINY BROCHÓW

Analizując raport z badań „Konsumpcja substancji psychoaktywnych przez młodzież – Młodzież 2016”, sfinansowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, zrealizowane zostało przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej w dniach 22 listopada – 16 grudnia 2016 roku, badanie przeprowadzone na ogólnopolskiej losowej próbie 82 dziennych szkół.

W 2016 roku regularne palenie papierosów deklarowało 21% badanych. Odsetek uczniów, którzy palą tylko w wyjątkowych sytuacjach, wyniósł 20%.

W przeprowadzonym badaniu podobnie jak we wcześniejszych pomiarach, napoje alkoholowe okazały się najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej, po którą sięgano częściej niż po papierosy czy narkotyki. W ciągu miesiąca poprzedzającego badanie w 2016 roku: 72% uczniów przynajmniej raz piło piwo, 63% – wódkę i inne mocne alkohole, a 41% – wino. Z najnowszego sondażu wynika, że co najmniej raz w ciągu miesiąca przed badaniem upiło się 44% uczniów.

Systematycznie rośnie liczba uczniów, którym oferowano narkotyki, w 2016r było to 36%. Odsetek osób deklarujących kontakt z narkotykami wyniósł 17%. W przypadku „dopalaczy” odnotowujemy spadek używania tych substancji. Odsetek badanych, którzy eksperymentowali z tymi substancjami jest 3,5%.

Z przeprowadzonej w 2016 r. wśród mieszkańców gminy Brochów anonimowej ankiety wynika, że największym problemem społecznym na terenie gminy Brochów są uzależnienia. Problem nadużywania alkoholu zaznaczyło aż 65 z 84 respondentów. Niewielki procent pytanych posiada wiedzę o prowadzonych lokalnie działaniach mających na celu przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniu.

Jednocześnie przeprowadzono badania ankietowe wśród uczniów szkół podstawowych. Uczniowie zgodnie twierdzą, że palenie papierosów jest uzależniające. Po pierwszym papierosa sięga już ok. 35% uczniów. Uczniowie uważają, że dostęp do alkoholu jest stosunkowo prosty. Ponadto uczniowie wykazują się brakiem wiedzy na temat szkodliwości alkoholu tego spożywanego okazjonalnie jak i nałogowo, uznają małą szkodliwość związaną ze sporadycznym spożywaniem alkoholu. Tak jak w badaniach ogólnopolskich uczniowie lokalnych szkół częściej sięgali po alkohol niż po papierosa. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Uczniowie najczęściej piją piwo. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież najczęściej wskazują na picie za namową kolegi, chęć zaimponowania lub presję rówieśniczą. Na tym etapie kontakt z alkoholem ma przeważnie charakter jednorazowy, ale zdarzają się przypadki, które systematycznie spożywają alkohol tj. kilka razy w miesiącu. Ponadto niektórzy przyznali, że przynajmniej raz w życiu upili się w efekcie tracąc kontrolę nad swoim zachowaniem. Niepokojące jest również zdanie osób młodych, że alkohol pomaga w radzeniu sobie z trudnościami, ułatwia kontakty towarzyskie, nie jest szkodliwy, a picie okazjonalne nie prowadzi do uzależnienia. Niepokojący jest fakt częstego upijania się młodych ludzi, zwłaszcza, że niemalże połowa badanych jest przekonana o łatwej dostępności jakiegokolwiek trunku. Najbardziej sprzyjające okoliczności do kontaktu z substancjami psychoaktywnymi stwarzają wakacje i czas wolny, dlatego też dzieci w tym okresie powinny zostać otoczone szczególną uwagą opiekunów, oraz powinny być uświadamiane w kwestii niebezpieczeństw, jakie wiążą się ze spożywaniem alkoholu.

Biorąc pod uwagę powyższą charakterystykę, ważne jest położenie szczególnego akcentu na działalność profilaktyczną wśród dzieci i młodzieży. Weryfikowanie ryzykownych przekonań oraz trening konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem, problemami i promowaniem stylu życia „na trzeźwo”, które przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka sięgania po alkohol przez osoby niepełnoletnie i kontynuowania takiego zachowania w dorosłym życiu.

Ważne jest również niesienie pomocy osobom zmagającym się z trudami leczenia, by pozostawali w stanie trzeźwości oraz wspieranie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu.

II. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy gminy Brochów, a szczególności:

- a) Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.

- b) Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem).
- c) Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.
- d) Lokalne instytucje działające na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Istotną rolę w polskim systemie rozwiązywania problemów alkoholowych odgrywają samorządy gmin, które z mocy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (2016 poz. 487 z późn. zm.) są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 w/w ustawy, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Realizacja wymienionych zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, który corocznie uchwała rada gminy (art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Celem głównym Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych w szczególności przez:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie Nr 1

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

1. Realizacji programów profilaktycznych w trzech publicznych szkołach działających na terenie gminy oraz współpraca z dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi tj. Organizowanie warsztatów, pogadanek i prelekcji dla dzieci i młodzieży o tematyce dotyczącej szkodliwości spożywania alkoholu i innych używek.
2. Wspieranie alternatywnych form spędzania czasu wolnego i promocji zdrowego stylu życia poprzez dofinansowanie:
 - imprez bezalkoholowych m.in. festynów, zawodów sportowych
 - pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych przez szkoły i kluby działające na terenie gminy w tym m.in. dojazdy na zawody sportowe na szczeblu gminnym i poza

gminnym; zakup sprzętu sportowego w ramach nagród lub wyposażenia dla w/wym. Podmiotów.

3. Zakup nagród oraz dofinansowanie materiałów umożliwiających przeprowadzenie wybranych imprez sportowych, edukacyjnych i profilaktycznych.
4. Dofinansowanie oraz współdziałanie w organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
5. Dofinansowanie zakupu paczek świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Zakup materiałów edukacyjnych z dziedziny profilaktyki uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zadanie Nr 2

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Sochaczewie oraz innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu gminy i spoza niej.
2. Dofinansowanie szkoleń dla osób zajmujących się pracą z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych i tzw. dopalaczy.

Zadanie Nr 3

Pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna i psychologiczna dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin oraz ochrona przed przemocą w rodzinie.

1. Finansowanie i kierowanie osób realizujących zadania z Programu na szkolenia z zakresu profilaktyki, a w szczególności na szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań zmierzających do zastosowania obowiązku leczenia u osób nadużywającej alkoholu celem orzeczenia i wskazania sposobu leczenia.
4. Zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnień oraz dla osób doznających przemocy w rodzinie poprzez nawiązanie współpracy z terapeutą.
5. Wspieranie działalności środowisk abstynenckich.
6. Redukcja osób, które prowadziły pojazdy będąc pod wpływem alkoholu tj. nawiązanie współpracy z Dzielnicowym.
7. Realizacja badań ilościowych w populacji generalnej i wśród młodzieży szkolnej, prowadzonych co najmniej co cztery lata według metodologii EMCDDA.
8. Analiza danych na temat aktywności jednostki samorządu terytorialnego w obszarze ograniczenia popytu na środki odurzające, substancje psychotropowe i tzw. dopalacze.

Zadanie Nr 4

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi w sklepach i punktach gastronomicznych.
2. Kontrola spożywania alkoholu w miejscach publicznych objętych ustawowym zakazem.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.

Zadanie Nr 5

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej.

1. Prowadzenie Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego dla osób, które chcą uzyskać informację na temat uzależnień.
2. Finansowanie różnych form pomocy dla dzieci i rodzin, w których występują problemy w związku z nadużywaniem alkoholu oraz przemocą w rodzinie poprzez organizację czasu wolnego i wypoczynku.
3. Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

IV. DZIAŁALNOŚĆ GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie za posiedzenie, w ramach którego członek komisji:

- a) Opiniuje, inicjuje i nadzoruje wykonanie Programu.
- b) Opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.
- c) Kontroluje przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi.
- d) Podejmuje działania zmierzające do zastosowania leczenia wobec osoby nadużywającej alkoholu oraz decyduje o skierowaniu sprawy do sądu.
- e) Pomaga osobom nadużywającym alkoholu/ uzależnionym:
 - przyjmowanie zgłoszeń o nadużywaniu alkoholu;
 - rozmowy indywidualne ze zgłaszającymi się osobami nadużywającym alkoholu / uzależnionymi;
 - rozmowy z członkami rodzin;
 - wskazywanie i udzielanie pomocy osobom pragnącym podjąć leczenie.
- f) Pomaga rodzinom, w których występuje problem przemocy w rodzinie:
 - przyjmowanie zgłoszeń o zaistnieniu przemocy;
 - rozmowy z członkami rodzin dotkniętych przemocą;
 - podejmowanie rozmów ostrzegawczych ze sprawcami przemocy;
 - kierowanie spraw do Zespołu Interdyscyplinarnego, do Policji i Prokuratury.

g) Organizuje spotkania osób zajmujących się zawodowo zapobieganiem i leczeniem uzależnień:

- z uczniami szkół podstawowych;
- wg potrzeb z innymi grupami (np.: mieszkańcami wsi, organizacjami kobiecymi);
- z rodzicami.

h) Współpracuje z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz ograniczenia zachowań patologicznych (z Policją, z GOPS-em, z Poradnią Zdrowia Psychicznego, z Ośrodkiem Zdrowia w Brochowie, ze szkołami).

V. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH GMINY BROCHÓW

1. Zadania wynikające z realizacją Programu realizowane będą przez cały rok kalendarzowy ze środków własnych Gminy Brochów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ust 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Łączna kwota przeznaczona na realizację Programu w 2018 roku to 70 000,00 zł.

2. Zgodnie z art. 4¹ ust 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych.

3. Członkom gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przysługuje wynagrodzenie (diety) w następującej wysokości brutto:

- Przewodniczący (nie będący pracownikiem Urzędu Gminy): 400,00 zł;
- Członkowie (będący również pracownikami Urzędu Gminy): 145,00 zł;
- Członkowie (nie będący pracownikami Urzędu Gminy): 122,00 zł;
- Sekretarz GKRPA – 305,00 zł.

4. Wynagrodzenie określone w ust. 3 jest niezależne od czasu trwania posiedzenia, jeżeli w tym samym dniu uczestniczy się w więcej niż jednym posiedzeniu, otrzymuje się wynagrodzenie z jednego tytułu.

5. Podstawą do wypłacenia w/wym. wynagrodzenia stanowi podpis złożony na listach obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji.

6. Trzy nieusprawiedliwione nieobecności na posiedzeniu Komisji skutkować będą odwołaniem Członka ze składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Koordinację Programu powierza się Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brochowie.

Monitoring Programu prowadzony będzie na podstawie:

- Wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi profilaktykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi na terenie gminy.
- Analizy danych na temat problemu alkoholowego w Gminie.
- Sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Programu.

Wójt Gminy sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją Programu i podejmuje niezbędne działania do osiągnięcia wyznaczonych celów.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Tomasz Staszewski